

Javaslat

KOPRÉ JÓZSEF MUNKÁSSÁGÁNAK

a Tolna Megyei Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Váradiné Kopré Judit
Váradiné Kopré Judit

Jaksa János
Jaksa János

Budapest-Nagydorog, 2021. április

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Váradiné Kopré Judit és Jaksa János

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Jaksa János

Levelezési cím: 7044 Nagydorog Damjanich u.19.

Telefonszám: +3630/4455322

E-mail cím: jaksa.janos.20@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

Kopré József munkássága

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:¹

☐ agrár- és
élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki
megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:²

nem

4. A megyei értéktárba felvételre javasolt nemzeti értéket tartalmazó települési/tájegységi értéktár megnevezése és a felvétel dátuma:

Nagydorog nagyközség önkormányzatának értéktár bizottsága 2021.05.08.

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

A híres, jelentős életutat befutó nagy tudású elismert emberek születési helyét

¹ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

² Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

áttekintve megállapíthatjuk, hogy sokan pusztákról, kis településekről indultak el. Mi, nagydorogiaiak is több ilyen személyre lehetünk büszkék. Bánki Vilmára, aki az 1920-as években Hollywood filmszillaga volt a néma filmek korában, és meghódította a fél világot. Gróf Széchenyi Sándorra, akire igaz, hogy nem településünkön született, de munkás éveit itt élte le. Ő több mint 21 évig volt Tolna Vármegye főispánja. Benedek Mihály református lelkipásztorra, aki több jó hírű európai egyetemen folytatta tanulmányait, 7 nyelven beszélt. Hosszú ideig volt a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke Debrecenben. Könyveket írt, többek között a „Magyar Grammatika” című könyvet, melyből később Arany János is tanult.

E csoportba tartozik Kopré József is, akire leggyakrabban emlékezünk településünkön, hiszen őt sokan ismerték a ma élők közül.

Író, költő, tanár, Nagydorogon egy szorgalmas, dolgos református napszámos családban született 1919. augusztus 13-án. Nagy szükségben nevelkedett testvéreivel. A helyi református tiszteletes fogadta magához udvarosnak és háziszolgának. Joó András tiszteletes felfigyelt érdeklődésére, nyitottságára és tudásvágyára, felkarolta, és könyvtárában sokat olvashatott. Érdeklődése az irodalom felé fordult.

1931-ben fejezte be az elemi iskola hatodik osztályát és ezután kereste helyét az életben. Volt béres, disznópásztor, újságkihordó, Pécssett diszpécser, Szekszárdon az asztalosságba is belekóstolt, majd a Szabad Szó című lap terjesztője és levelezője lett.

1937-ben Szabó Pálnak, a lap főszerkesztőjének biztatására és hívására Budapestre utazott. Megélhetéséről hordárként, szobainasként a Ráday utcai Református Teológián gondoskodott. Dolgozott a Horánszky utcai Magyarországi Keresztyén Ifjúsági Egyesületben. Munkát vállalt a Braun likőrgyárban, majd biztosítási tisztviselő lett. Hamarosan Móricz Zsigmond lapjának, a Kelet Népeinek gyakornoka és munkatársa volt 1939-ben. Eközben magánúton végezte el középiskoláit mentorai támogatásával. (Pl. Szabó Pál vállalta a jótállást a FSZEK könyvtáraiban.)

Első versei a népi írók lapjainak hasábjain jelentek meg, ott aratta első sikereit. 1942-ben jelentkezett első verseskötetével, „Nem az én világom” címmel. A háborús évek viszontagságait nehezen vészelte át.

1945. márciusában megházasodott, feleségül vette Monok Máriát. Majd egy évre rá kislánya született. Részt vett a földreform végrehajtásában, szülőfalujában, Nagydorogon is földet osztott a rászorulóknak.

Újságíróként tartotta el családját. A háború után a Szabadság majd a Szabad Szó munkatársa lett. (Lásd kétnyelvű igazolványát 1. sz. mellékletben) Itt

kollégák voltak Göncz Árpáddal.

Beiratkozott a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészkarára, ahol tanári diplomát szerzett. 1951-ben az Állami Könyvterjesztő Vállalat propagandistája volt.

Ez idő alatt tagja volt a Magyar Írók Szövetségnek, valamint a PEN Club titkári feladatait látta el. Tevékenyen vett részt az irodalmi életben. Írásai továbbra is megjelentek a korszak napi és hetilapjaiban.

Részt vett az 1956-os eseményekben, amiért 1957-ben kétszer is gyűjtőfogházba került. Nehéz évek következtek életében, szabadúszóként tevékenykedett. Az újra szerveződő Írók Szövetségébe nem kérte felvételét elvi okokból, pedagógusként folytatta pályáját.

Magyar tanári diplomájával elhelyezkedett, a X. kerület Száva utcai Általános Iskolában, majd 1962-től az I. László Gimnázium könyvtárosa lett. Esti tagozaton is vállalt oktatást, munkás fiatalokat segített érettségihez, emellett szabadidejében, sorra írta regényeit, novelláit, verseit. Nagy nehézségek árán érvényesült az irodalmi életben. A szigor lazulása után, író társai noszogatására újból felvételét kérte a Magyar Írók Szövetségébe, ahol örömmel fogadták.

Első infarktusa után az I. László Gimnáziumból ment nyugdíjba. Az ezt követő években figyelmét az irodalmi életre és eseményeire fordította. Termékeny évek következtek, számos folyóiratban jelentek meg versei írásai (Vigília, Jelenkor, stb.) 1982-ben saját kiadásában jelent meg a Mindenélők útján című verseskötete, amire támogatókat is keresett és kapott, barátja Czine Mihály irodalomtörténész írt hozzá munkásságát méltató előszót. A legkisebb tücsök születésnapja gyermekvers és mesék antológiáját 1994-ben állította össze és jelentette meg. Szorította az a gondolat, hogy emlékeit papírra vesse. Két sikeres kötet fémjelzi ezt a korszakot. A mindenese című életrajzi regényében, amelyet szülei emlékének ajánlott, hitelesen ábrázolja a század 30-as éveinek Magyarországot. Megírta és ezzel régi adósságát is leróta Móricz Zsigmondnál töltött időszakának őszinte, hiteles beszámolójával, az 1999-ben megjelent Móricz Zsigmond „mindenese” voltam - Egy év Zsiga bácsi szolgálatában- című memoárjában. A megjelent kötetek között folyamatosan jelentkezett, heti-, napilapokban, versekkel vagy emlékezésekkel.

Tagja volt a Szenczi Molnár Társaságnak, az 1984-ben újjá alakult Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaságnak. 1994-ben állami kitüntetést vehetett át, megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét, ami Göncz Árpád köztársasági elnök adott át. (Lásd 2. sz melléklet.) Birtokosa lett a Krúdy Emlékéremnek is. A Művészetbarátok Szövetsége tagjaként, számos kiállítást nyitott meg, tagjaival szoros barátságot ápolt. Rendszeresen látogatta az Írószövetség rendezvényeit. Szeretett kerületében, a Józsefvárosban is kulturális

tevékenységet folytatott. Posztumusz Józsefvárosért kitüntetését már lánya vette át. Utolsó elismerését 2000. januárjában A Falvak Kultúrájáért Alapítvány kezdeményezésére kapta meg a Kultúra Lovagja kitüntető címét a Magyar Kultúra Napján. Ez alkalomból Aranyosapátiban kopjafát állítottak tiszteletére. (lásd 3 sz. melléklet)

Egészsége gyorsan hanyatlott, sokszor került kórházi ápolásra, szanatóriumba. Felesége 1998 évben elhunyt. (4. sz. melléklet síremléküknél Ilona húgával és Kovács Bálint Esperes Úrral) Ekkor már nem talált igazán magára. Erősen foglalkoztatta saját halálának gondolata. Sorra kapta a kitüntetések, elismerések, amik rövid időre feledtették vele a közlő elmúlás rettenetét. Élete legvégén, húgával, Ilonával élt együtt, egymást támogatva. 2000. február 19-én halt meg Budapesten. Temetésére a Fiumei temető művész parcellájában került sor. Pomogáts Béla író, irodalomtörténész, az Írószövetségnek akkori elnöke tartotta emlékbeszédét és értékelését. A református szertartást Kovács Bálint nyugalmazott lelkipásztor tartotta, akivel baráti kapcsolatot ápolt.

6. Indoklás a megyei értéktárba történő felvétel mellett:

A fent leírt anyagban életének főbb állomásait mutattuk be. Az olvasóban csak akkor alakulhat ki reális kép az Ő egyéniségéről, ha egy másik oldalról is bemutatjuk sokoldalúságát. Kevés hátrányos helyzetből országos hírre szert tevő személy lehet csak, aki úgy ragaszkodott gyökereihez, falujához, megyéjéhez, mint Kopré József. Sokat utazott haza szüleihez, rokonaihoz, ismerőseihez. Ez az erős ragaszkodás tükröződik műveiben is. A karácsonyi gyertyaláng című versében elsősorban édesanyjának, míg az Utazás a fapadoson című versében édesapjának állít emléket. Mindkét vers meghallgatható a Nagydorog Tv által a költészetnapja alkalmára összeállított anyagban mely elérhető <https://www.youtube.com/watch?v=T-c5Jd-bh88&t=55s> linken.

Budapestről is gondosan karban tartotta szülei sírját a nagydorogi református temetőben. Lásd 5 sz. melléklet. Ha csak tehetette meglátogatta Joó András nyugalmazott lelkipásztor urat és feleségét, akiktől gyermekkorában sokat tanult és gazdag könyvtárukban megismerkedett az irodalommal. Az 6 sz. melléklet Joó Andrásék háza előtt készült. Tartotta a kapcsolatot a nagydorogi egykori Nemzeti Parasztpárt megalapító elnökével, Jaksa Jánossal.

Szerette az embereket, szeretett közöttük lenni. Gyakran járt vidékre is rendezvényeket megnyitni, író, olvasó találkozókra. Saját könyvkiadást is vállalt nagy ismeretségi körére támaszkodva. Erről és életéről részletes leírás jelent meg 2012. január 16-án a Hetedhét ország című újságban. A cikk elolvasható az alábbi linken <https://hetedhethatar.hu/hethatar/?p=17202>

Egyik új könyvét a Blaha Lujza téren dedikálta. Lásd 7. számú mellékleten.

Nyolcvanadik születésnapja alkalmából Gönc Árpád Köztársasági Elnök mellett, (8. számú melléklet) Dr Hámori József Kulturális Miniszter is levélben köszöntötte. (lásd 9. sz. mellékletet) Felesége eltávozása nagy törést okozott életében. Többszöri kitüntetése ellenére már nem tudta visszanyerni régi önmagát. Ehhez természetesen hozzájárult egyre romló egészségi állapota is. A temetésére készült emléklapon a „Tolnai Táj keretben...” című írásával emlékeztek meg róla. (10. számú melléklet)

A Szekszárdi Vasárnap című lap 2000 május 12.-én tájékoztatta olvasóit az író haláláról. (11. sz. melléklet)

Kopré József műveinek bibliográfiája

Nem az én világom 1940 Szalay Kiadó 71 p.

Dunántúli Délutánok 1948 Uranus 63 p.

Tizenhárom Rózsa 1952 Ifjúsági Könyvkiadó Bp. 47 p.

A nagyharang meg a kisgalamb 1967 Móra 29 p.

Macskabosszantó Makula 1970 Móra 155 p.

Minden élők útján 1982 saját kiadás Bp. 78 p.

Ott megy egy kalap 1987 Magvető Bp. 155 p.

A hegy balladája Folk-Union Kiszövetkezet 45. p.

Lóporfüstben 56-ban 1993 Literátor Nyomda Kft. Bp. 272 p.

A legkisebb tücsök születésnapja (versek, mesék) 1994 Sygnatura 109 p.

Hagyjatok énekelni 1994 Bp. Szenczi Molnár Társaság 101 p.

A mindenés (Életrajzi regény) 1996 Bp. Közdok 119 p.

Furulyás Ferkó (Meseregény) 1996 Bp. Közdok 67 p.

Leporellók:

Panni és Péter

Kotlós mama kiscsibéi Minerva

Tavaszi örömök

Madárház ablakából Minerva

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

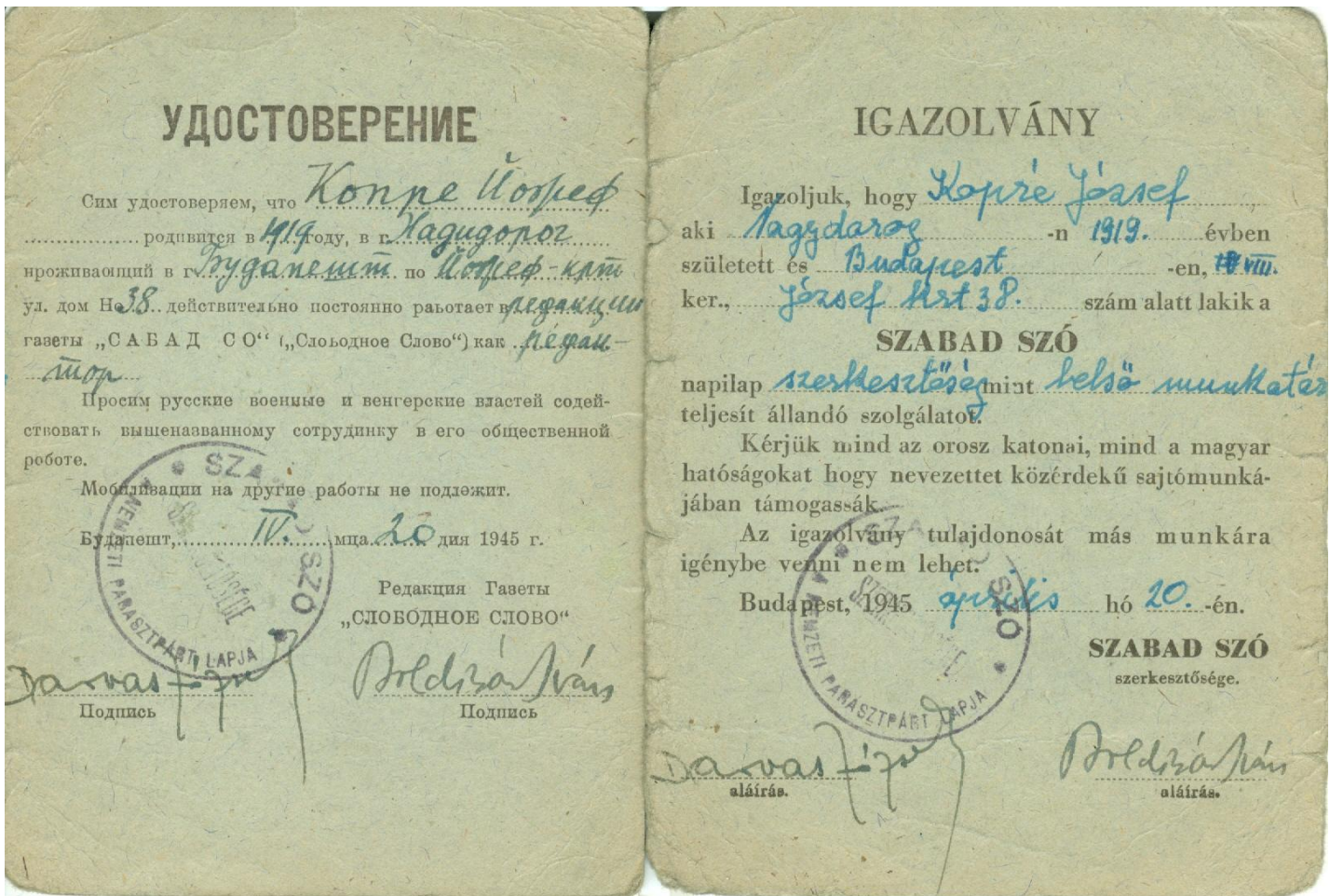
Magyar Irodalmi Lexikon szerk. Benedek Marcell 1-3 köt. Budapest 1961.
Akadémiai Kiadó 1 kötet 670. oldal.

Magyar Irodalmi Lexikon szerk. Péter László 1-3 köt. Budapest 1994.
Akadémiai Kiadó 2. kötet 1095-1096. oldalé és az anyagban már leírt források.

A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. A megyei értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
Az író fényképe a címlapon látható, melyen Furulyás Ferkó című könyvét mutatja be.
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
 1. Nagydorog Nagyközség Önkormányzata támogató nyilatkozata
 2. Nagydorogi Református Egyházközség támogató nyilatkozata
 3. Elekes Eduárdné támogató nyilatkozata
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról
5. A nemzeti érték felvételéről a 4. pontban megjelölt értéktárba felvevő döntés másolata lásd: 12. sz. melléklet.

1. számú melléklet

2. számú melléklet

3. számú melléklet

4. számú melléklet

5. számú melléklet

6. számú melléklet

7. számú melléklet

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
ELNÖKE

1242/GA/99.

KOPRÉ JÓZSEF úrnak

BUDAPEST

József krt. 38.sz.

1088

Kedves Jóskám !

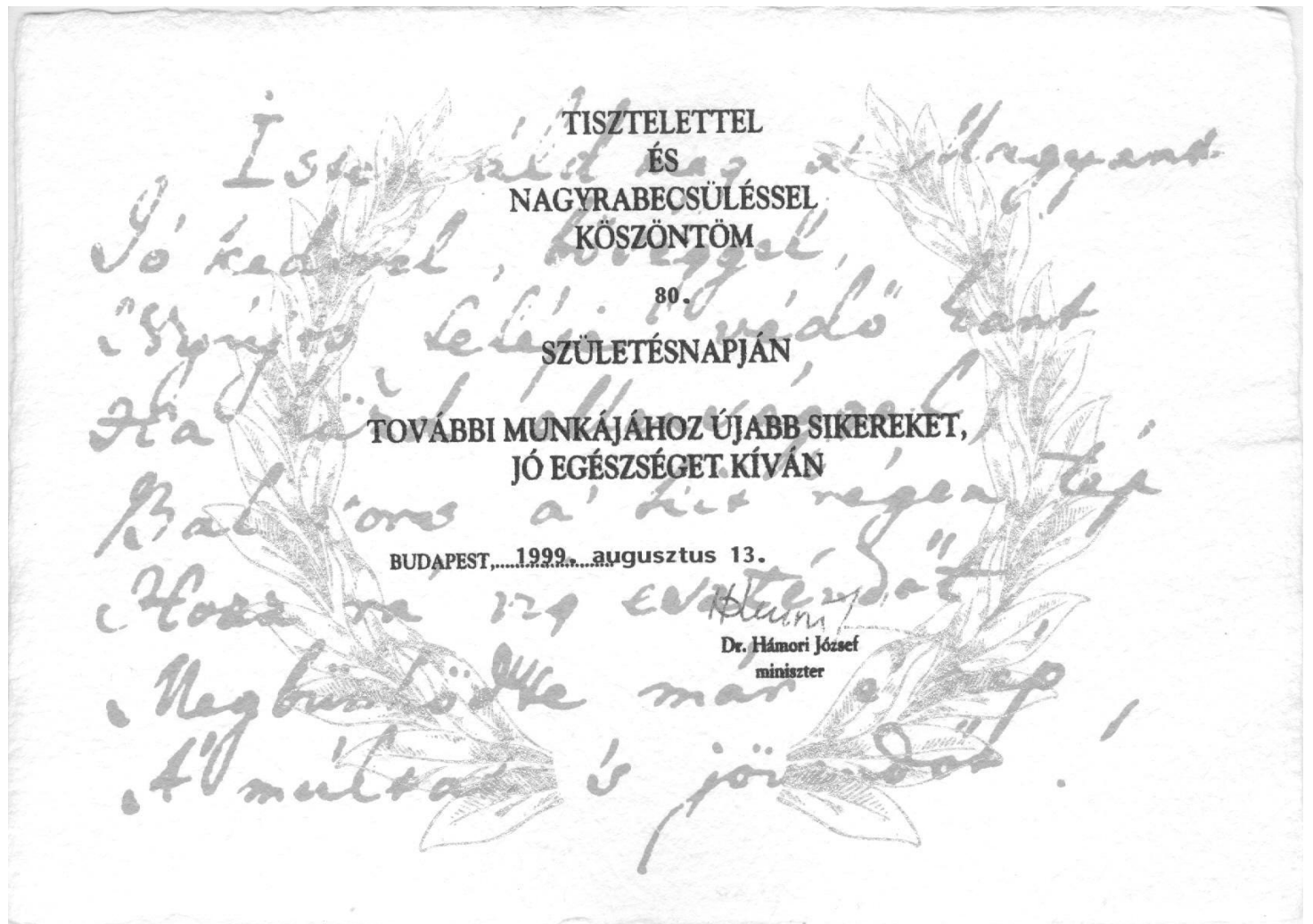
Örömmel olvastam leveledet. Magam is a 80-hoz közeledem, s így én is ugyancsak érzem már az évek súlyát. Szeretnék biztosítani, hogy írásaid megmaradnak. Vitathatatlan nyomaikat, olvasóid, magukban viselik. Ami az elismerést illeti 1994-ben magam tüntettelek ki írói munkásságodért. Azt hiszem, igazi jutalmad és elismerésed mégiscsak az olvasóid élményeiből fakad. Az állami kitüntetés annak csak szerény visszfénye. Azt hiszem, valamennyi olvasód nevében jogom van megköszönni írói munkádat.

Őszinte, és meleg barátsággal köszöntelek, kívánok boldog karácsonyt, s könnyű újesztendőt.

A. Gy. 20

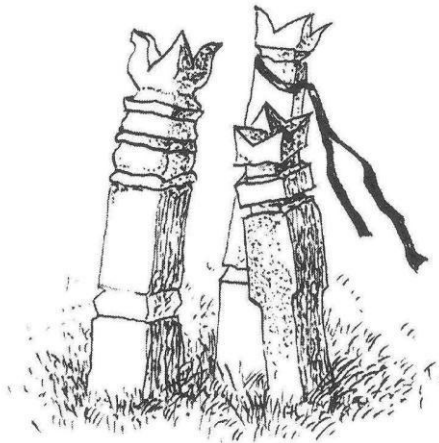
Budapest, 1999. december 10.

8. számú melléklet

9. számú melléklet

KOPRÉ JÓZSEF
1919 - 2000

EMLÉKLAP

Köszönjük mindazoknak, akik szerették, tisztelték és utolsó útjára elkísérték a Kerepesi temető művészarcellájába, 2000. március 10-én.

TOLNAI TÁJ KERETBEN...

Dermesztve gubbaszt egy galamb az ágon
megunva röptét, borzolt tollal ül.
Október deres inge leng a fákon
fanyar füst száll a kémények körül.

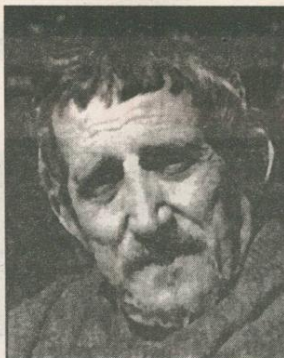
Dércsípte bokrok lenn a fák tövében
lehelnek fojtó avar illatot –
Hófelhő gomolyog csípős, lenge szélben
fátyolba fonva az égi Napot.
Verébraj surran csupasz ágtól-ágig,
csirregve csordul csőrükből a dal –
Kórót surrant a szél csupasz ág faláig
és ott megakad éppúgy, mint tavaly.
Eresz alól a fecskék messze szálltak
gólya sem lépdél zombékok között.
Szürke hétköznapi, - mégszürkébb vasárnap
a táj didergő csöndbe öltözött.
Megkékült szilva fonnyad melencében
birsalma bolyha ujjadra tapad –
Oportó magja úszkál must levében,
csomókban hajt a hagymamag.

Lakatra zárva présház, pajta, pince
szívmélyre zárva gyermekkori kép.
Tedd a kezed a csorba fémkilincsre,
mielőtt végleg elvesztenéd...

10. számú melléklet

Elment a „mindenes”

Február 19-én 81 éves korában elhunyt Kopré József író – költő – tanár, a Krúdy emlékérem tulajdonosa, a „Magyar Kultúra Lovagja”. Temetése március 10-én a Kerepesi temetőben. Ennyi a szikár hír a gyászjelentésen. A Megyei Könyvtár könyveinek és kézírásos versének kiállításával, lapunk pedig utolsó interjújának egyikével emlékszik a megyénkbeli elszármazott idős irodalmárra.

Nagydorogtól a Kelet Népeig

A szolgálfiúból Móricz munkatársa lett

A szolgálósgáttól az egyetemig

Ötgyermekes, református, nincstelen paraszti család első fiaként született 1919-ben, Nagydorogon. Iparos embernek szánták, ezért szülei 14 éves korában behozták a Mészáros Lázár utcába asztalos inasnak. Am hamar kitalált a becsület, a satupad alatt a János viézt olvasta, minek okán a mester elzavarta a műhelyből. Még ugyanabban az évben segédlelkésszé ajánlással és Szabó Pál levélbeli meghívására a fővárosba utazott. De erről a nagy kalandról már meséljen ő maga.

– Kosztot és némi ruhát kaptam a szolgálóimért a segédlelkész úrtól, no meg támogatást a korán felébredt olvasási kedvemhez. Akkor már leveleztem a heti Szabad Szóval, Szabó Pálnak küldtem zsánereket a falusi szegénység életéről, csendőrtűlkapásokról, ünnepeinkről. Ő levélben hívott, ha Pesten járok, keressem fel. Anyám nagy sóhajtsái ellenére 1933-ban elindultam a fővárosba. Az ajánlével birtokában munkát kaptam, a Kálvin téri Református Vendégszobák inasa lettem. Hamar kirúgtak, mert rosszul takarítottam. Inkább olvastam. A vendégektől kapott filléreken retorikát, grammatikát, stilszintikát vettem, tanultam. Ezután a Ráday utcai Református Teológia szolgája, takarítója lettem, ott a kispapok felkaroltak, támogatták a tanulásomat, átvették velem a németet ... segítettek. 1937-ben befejeztem a Pázmány Egyetemet, magyar szakos tanár lettem.

Szerkesztőségek, íróbarátságok, egy társaságban József Attilával

– Aztán mégsem iskolába, hanem szerkesztőségbe vezetett az útja.

– Mint egykori szorgalmas levelező a Szabad Szóhoz kerültem fizetés nélküli gyakornoknak. Később rovatot kaptam, és Szabó Pál bejelentett az Újságíró Kamarába. Valahogy eljutottam a Petőfi Társaságba, sok íróval, költővel megismerkedtem. Én ismertem még József Attilát is. Az igaz, hogy sajnos közvetlenül nem beszélgettem vele, de többször megfordultunk egy társaságban. Szántó Judittal meg együtt dolgoztam, kaptam tőle Attila kézírataiból, persze facsimilén. Aztán Móricz Zsigmondnál kötöttem ki a Kelet Népe szerkesztőségében. Hozzá is Szabó Pál vitt el azzal, hogy „Zsiga bácsi, hoztam a gyereket, értelmes a koma, tudod valamire használni”. És úgy lehetett, mert aztán egy évig egy szobában dolgoztam Móriczsal. De írtam én Herczeg Ferenc Új Idők-jébe is, meg még sokfelé.

– Váltunk korszakot, 1945-ben a Szabadság munkatársa volt.

– Ott történt, hogy az újságokkal indultam ki éppen, rajtam a kételyelvű karszalag, hogy „zsurnaliszt” és „piszányját”, amikor az oroszok belöktek a sorba, s terelgetni kezdtek valahová. Sikerült meglépnem, szerencsém volt, s amikor nagy ijedten belihagtem a szerkesztőségbe, Gábor Andor megrótt, hogy „fiam, hát mi van, késik a lap”. Nem akarta elhinni, hogy a karszalag nem védett meg. '56-ban meg az írók ruházódását, segélyezését végeztem, ezért kétszer is bevettek a gyűjtőbe. Tamási Áron be akart jönni hozzám, mire Kádárék azt mondták neki, „maga csak ne menjen sehová, majd kihozzuk inkább Koprét is”.

Tapéta helyett dedikált grafikák

– Aztán csendesebb évek jöttek az I. László Gimnáziumban, húsz év tanárkodás, könyvtároskodás.

– Másra és másképpen jutott időm. Verses- és novellásköteteim, meséskönyveim jelentek meg, s továbbra is kapcsolatban maradtam az irodalmi, képzőművészeti élet jeleivel. Ne tűnjön dicsekvésnek, de az ötezer kötetes könyvtárból ezer példány dedikált, sok első kiadás. Móricz-kéziratok, kézzel írt levelek, Nagy László első kötete nekem szóló aláírással, ajánlással, Pilinszky-kötetek ... Háromszáz kép, dedikált grafika van a falon tapéta helyett ...

– Ha nem tekintí sértésnek a kérdést: milyen sorost szán ennek az értékes gyűjteménynek?

– Van egy unokám, majd rá hagyom. Meg néha aukciókra adok, mert kell a nyugdíj kiegészítés. Legutóbb éppen egy Babits-levéltől kellett megválnom.

– Ön egy nagy korszak utolsó mohikánja. Gondolom, sokan kérték, hogy meséljen az életéről.

– Inkább írtam. Sok mindent megírtam, de már nem írok. Sok meg a kiadatlan munkám. Csak most megint nem kedvez az idő a könyveknek ... Hanem azért valamit mégiscsak írok. Móricz életét, amit nála töltöttem 40-ben. Regény lesz, de olyan tényekkel, amiket eddig senki nem tudott Móriczról. Nemrég jelent meg az életrajzi kötetem, s talán karácsonyra kijön egy meseregényem, a Furulyás Ferkó. Irti mindig érdemes, és remélem, mindig lesznek, akik megveszik, olvassák a könyveket.

– Köszönöm az életmesét, s olvasóink nevében is jó egészséget és alkotói kedvet kívánok.

Udud Teréz
Az egészség – ha folyton romolva is bár – és alkotó munkakévé ez év februárjig tartott ki. A Móricz-regényt még sikerült bejeznie, kiadnia. De Isten tudja csak, mi minden maradt félben, fel-dolgozatlanul, kiadatlanul. A hagyatéék sorsáról egyelőre nem tudunk.

Rágógumi

Honfoglalás immel-ámmal, három kíváncsi szer pár keresztútjében. Pizsamát föl, olvasnivalók kézközébe. A nekem kijelölt szekrény ajtaját ugyanúgy nem csukódik, mint legutóbb. Hiáb szegényember a kórház, úgy hírlík, fábólvaló kilincseinek maholnap madzaghúzója se lesz. Micsong, sístereg a IV-es bel szokott élete. A nővére napi dolgaik végzése közben túljutottak az els maratoni táv lefutásán. Semmi okom ellazulni megérkezetttség tudatában. Eddig valamánysz Héttoronyként éltem meg kórházi tartózkodásomat. Igyeeksem fölvenni a jó beteg szerepét, ne megy, elég egy nap és máris világgámehetnéke támad. Szeretnék elrejtőzni, mint a beteg állato se lássanak, se halljanak, nekem se kelljen látni/hallani. De itt van mindjárt az első megpróbáltatás. Három nagyjából velem egyívású nőszemély bmul, nem lehetek szájukize szerint való, mert eddig csak vakkantgattam, mint aki nem tud beszélni. Tudok, de nem és nem akarok, azért se hagyok kiborulni a bögrémet, később úgyis megtudják mehoznam benne. Szóval... kezd tetőzni nálam az ehatározott süindiszónomod. Ilyenkor kell rágyújtani, futni néhány kört. Attól enyhül némiképpen bősziultségem, hogy ismerős nővére húz el a kzeliz ajtó előtt. Köszönteni kell és megtudakolni, hogy kisurranhaték-e még a vizit előtt? Újját föl emelve fenyeget meg, tudja miért sürgős kime nem, de azért mondja, hogy kis késésben vanna lehet, hogy ma nem is jön ide a főorvosi vizit.

Heuréka! Kezembem máris a Helikonos dobo ka, címkét méterre sincs a tovarobogó nővé amikor lecsap a villám. Beperdül az ajtón a mé is vizitelő népes stáb, élen a főnökkel – aki sokkal jobban ismer, mint amit még kellemes tarthatok – és aki rögvést mellettem terem, emli a párnám csücskét. Odadugtam jöttekor szélesen a cigarettámat, elkerülendő legalább az első napon az évek óta indokolt korholást. Én s bálvány kb. olyan arccal, mint a konyhai nyalkodáson rajtakapott kisgyereké. Leleplezőn né előbb diadalittasan, lassan enyhülő tekintet azonban elárulja, hogy nem most lesz a verbá agyabugya-náspáng.

– Nini – mond ekképpen –, nini! Újabban ez fajta rágógumit fogyasztja?

Föl is emeltetik jó magasra a büntárgy, mintegy beintésre bugyborékol föl a nevetés, meg lángbaborulva kívánom, hogy gyorsan nyjon meg a föld, az se baj, ha magában felejt. A főpersze süket, marad a szégyen. További „élvezre” pedig az, ami a betegtársak fogékonyágát lonyítja. Kivonulási készülődéseimet látva, vigért se mulasztanak el azt tudakolni, hogy – úgy hova? Talán csak nem rágózni megyek megint?

És mit nem ad ez a cudar élet? Összetalálko tam minap a macerában élenjáró egyik beteg társammal. Örültünk egymásnak, annak, hogy tarsan vagyunk szabadlábbon. Attól romlott el öröm (részemről) hogy firtatni kezdte, hogy áll a rágózással, most milyen fajtát favorizálok, ne félek-e, hogy a fogaimnak megárt a rágicsálás? rézangyalát!

Nincs béke az olajfáim alatt. Folyvást megtalált végtelenített lecke, tényleg időszerű lenne a megvulási útjára térni. De érdemes erre a kis időre?

–lászló

„22./2021.05.08. ÉB. határozat”

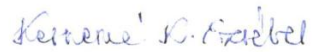
Jaksa János
7044 Nagydorog
Damjanich u. 13.

Tárgy: „Kopré József munkássága” c. anyag felvétele a Nagydorogi Helyi Értéktárba

T. Jaksa János!

Örömmel tájékoztatom, hogy a Nagydorogi Értéktár Bizottsághoz érkezett javaslatában foglaltak alapján a „Kopré József munkássága” címmel beadott anyag felvételt nyert a helyi értéktárba.

Nagydorog, 2021. 05. 8.

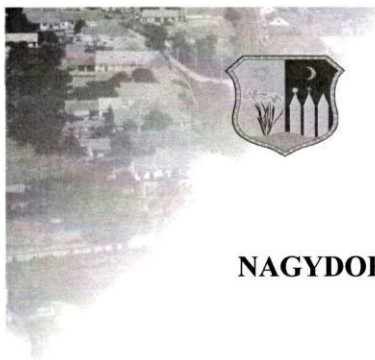

Tisztelettel: Kernerné Kovács Erzsébet

Nagydorogi É. B. Elnöke

12. számú melléklet

Támogatói nyilatkozatok

NAGYDOROG

**Nagydorog Nagyközség
Önkormányzata**
7044 Nagydorog Kossuth L. u. 81.
Tel.: 75/ 532- 019, Fax: 332-047
e-mail: titkarsag@nagydorogonk.axelero.net

Dr. Say István Úr
Tolna Megyei Önkormányzat
Tolna Megyei Értéktár Bizottság
Szekszárd
Szent István tér 11-13.
7100

Tárgy: Támogatói nyilatkozat

Tisztelt Dr. Say István Úr !

Kopré József író, költő, tanár 1919. augusztus 13-án Nagydorogon egy dolgos református napszámos családban született. A helyi református tiszteletes fogadta magához udvarosnak, aki felfigyelt tudásvágyára, ezért felkarolta és a könyvtárában sokat olvashatott. Kopré József első versei a népi írók hasábjain jelentek meg „Nem az én világom „ címmel. A háború után a Szabadság majd a Szabad Szó munkatársa lett. Részt vett a földreform végrehajtásában, szülőfalujában, Nagydorogon is földet osztott a rászorulóknak. Magyar tanári diplomájával a X. kerületi Szávai utcai Általános Iskolában, majd 1962-től az I. László Gimnázium könyvtárosa lett. Nyugdíjba vonulását követő években nagy figyelmet fordított az irodalmi életre, számos folyóiratban jelentek meg versei. Több elismerésben is részesült, 1994-ben Göncz Árpád köztársasági elnöktől vehette át a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét. Úgy gondolom, hogy kevés hátrányos helyzetből országos hírre szert tett személy lehet, aki úgy ragaszkodik gyökereihez, falujához, megyéjéhez, mint Ő. Sokat utazott haza szüleihez, rokonaihoz, ismerőseihez, mely erős ragaszkodás tükröződik műveiben is. A nagydorogi lakosság a mai napig szereti és tiszteli személyiségét és munkásságát, hiszen sokan ismerték a ma élők közül is.

A településünk könyvtárában az alábbi művei találhatóak meg:

- Hagyatok énekelni
- Lőporfüstben '56-ban
- Minden élők útján
- A hegy balladája,

melyek közül a lakosság keretében a legkeresettebb a „Lőporfüstben '56-ban” című könyve. Bízom benne, hogy személye, munkássága még hosszú ideig emlékezetes marad a település lakossága körében.

A fent leírtak alapján javasolom „Kopré József munkásságának„ Megyei Értéktárba történő felvételét.

Nagydorog, 2021. április 23.

Borbélyné Töttösi Ágnes
polgármester

1. sz. támogatói nyilatkozat

NAGYDOROGI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
7044 Nagydorog, Kossuth u. 66, tel. 75- 332- 136

AJÁNLÁS

Alulírott Surányi Réti Katalin nagydorogi református lelkipásztor, jó szívvel ajánlom KOPRÉ JÓZSEF munkásságának felvételét a Nagydorogi Értéktárba.

Kopré József több szalon is kötődött a Református Egyházhoz, életútja, szorgalma, kitartása, tanulni vágyása bátorító példa lehet minden fiatalnak.

Áldáskívánással :

Surányi Réti Katalin
református lelkipásztor-szupervízor

S. Réti Katalin

Nagydorog, 2021.május 5

2.sz támogatói nyilatkozat

Tolna Megyei Önkormányzat
Értéktár Bizottság

TÁMOGATÓ JAVASLAT

KOPRÉ JÓZSEF munkássága

a NAGYDOROGI és a TOLNA MEGYEI ÉRTÉKTÁRBA
kerüléséhez, a helyi előterjesztés megerősítéséhez

Tolna megye boldogítóan gazdag irodalmi örökséget hagyott, hagy ránk, amelynek része **Kopré József munkássága** is.

A Nagydorogon született íróval könyvtárosként ismerkedtem meg, először a műveivel, majd személyes találkozásaink során író-olvasó találkozón, a Gyermek- és ifjúsági írók szekszárdi tanácskozása programjain (a kortárs irodalomtörténetben Szekszárdi tanácskozások címen jegyzik). Az 1998. évi tanácskozás témája a „Személyiség a történelemben és az irodalomban” megragadta, mesélt életútjáról, tapasztalatairól, mindig örömmel figyelt olvasóira a megye különböző tájait járva. Nagyon érezhető volt a szülőföldhöz, a gyökerekhez való ragaszkodása, haláláig tartotta barátokkal, ismerősökkel az éltető kapcsolatot. Az otthonában is jártunk, ahol minden műtárgyhoz, könyvhöz (az 5 ezres gyűjteményből vagy ezer dedikált, sok az első kiadás), kéziratához, dedikáláshoz fűződött egy különleges történet, személyes élmény. Már ismert íróként is mindig kapcsolatban maradt az irodalmi, képzőművészeti élet jeleivel. Hálásan fogadta a megyei könyvtár felajánlását hagyatékának helytörténeti-helyismereti feldolgozásához. Képzőművészeti gyűjteménye is lenyűgöző volt, széleskörű érdeklődését, kapcsolatrendszerét tükrözte. A terveket, elképzeléseket, az „álmokat” hirtelen halála megtörte.

Számunkra nemcsak írói, költői életrajz-írói, újságírói, tanári munkássága eredményei megőrzendők. Feltétlen tiszteletet érdemel közéleti szereplése, a mindenkori kortárs irodalomban, a művészeti életben - főleg a képzőművészetben - betöltött szerepe, értő közvetítése, az átörökítés képessége.

A „mindenesé” volt Móricz Zsigmondnak, de tehetsége, szorgalma, sokoldalúsága, érdeklődése, a szülőföld szeretete valamennyiünk MINDENESÉVÉ tette!

Javaslom Kopré József író, költő munkásságának, életművének a felvételét a NAGYDOROGI és a MEGYEI ÉRTÉKTÁRBA.

Szekszárd, 2021. április 21.

Elekes Eduárdné
ny. könyvtárigazgató

3. sz. támogatói nyilatkozat